

Nieuwe prijsindexcijfers voor operationele autolease

Drs. Aurél R.D. Kenessey de Kenese

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen, 2005.
Bronvermelding is verplicht. Verveelvoudiging voor eigen gebruik of intern gebruik is toegestaan.

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2003–2004	= 2003 tot en met 2004
2003/2004	= het gemiddelde over de jaren 2003 tot en met 2004
2003/'04	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2003 en eindigend in 2004
2001/'02–2003/'04	= boekjaar enz., 2001/'02 tot en met 2003/'04

In geval van afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som der opgetelde getallen.

Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Nieuwe prijsindexcijfers voor operationele autolease

Drs. Aurél R.D. Kenessey de Kenese

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) publiceert met ingang van het vierde kwartaal van 2001 de prijsindexcijfers over operationele autolease in een gewijzigde opzet. De nieuwe reeks heeft tot doel het prijsverloop van operationele lease van personenauto's en bestel- en vrachtauto's te beschrijven. De reeks die tot op heden gepubliceerd werd, bood alleen inzicht in de ontwikkeling van het prijsniveau waarop men nieuwe leasecontracten kon sluiten. In de nieuwe opzet worden naast het prijsverloop van nieuw afgesloten operationele-leasecontracten ook cijfers gepubliceerd over de gemiddelde prijsontwikkeling van alle lopende operationele-leasecontracten, inclusief de nieuw afgesloten contracten. Daarnaast wordt er inzicht gegeven in het prijsverloop van operationele lease inclusief en exclusief brandstofkosten. In dit artikel wordt nader ingegaan op de samenstelling van de nieuwe prijsindexcijfers voor operationele lease.

1. Inleiding

Vanaf 1993 publiceert het CBS prijsindexcijfers van autolease die inzicht geven in de ontwikkeling van het prijsniveau waarop nieuwe leasecontracten worden afgesloten. In de periode 1993 tot heden heeft de autoleasebranche niet stilgestaan. Bij een groei van de totale markt zijn de marktaandeelen van de betrokken leasemaatschappijen gewijzigd. Het steekproefpanel, de wegingsfactoren en het basisjaar moesten mede hierdoor worden geactualiseerd. De nieuwe opzet is in nauw overleg met de Vereniging van Nederlandse Autolease-maatschappijen (VNA) ontwikkeld. Naast uitbreidingen continueert de nieuwe opzet de oude reeks, zij het met enkele wijzigingen. Eén wijziging is dat de segmentindeling van personenauto's van RDC Datacentrum B.V. (RDC) wordt gebruikt in plaats van de indeling in prijscategorieën. Ook worden nu voor personen- en bestelauto's prijsindexcijfers voor operationele autolease inclusief het maandelijkse voorschot voor brandstofkosten berekend. Een belangrijke uitbreiding is de publicatie van prijsindexcijfers die inzicht geven in de ontwikkeling van het gemiddelde prijsniveau van alle lopende contracten die gezamenlijk het gehele operationeel geleasde wagenpark vertegenwoordigen. Deze cijfers sluiten beter dan de prijsindexcijfers van nieuwe contracten aan op een belangrijke doelstelling van producentenprijsindexcijfers, namelijk het indiceren van de prijsontwikkeling van de output van de producenten. Een hanteerbare definitie voor de output van de producenten van operationele autolease is het langdurig voorzien in voertuigen van een gegaandeerde kwaliteit.

2. Basismateriaal

2.1 Personenauto- en bestelautolease

Als bron voor de nieuwe reeks indexcijfers wordt elk kwartaal een representatieve enquête gehouden onder een aantal algemene leasemaatschappijen. In deze enquête wordt gevraagd naar het maandelijks verschuldigde bedrag voor het leasen van diverse auto's uit een reële offerte voor een nieuw contract. Het moment van waarnemen betreft het midden van het kwartaal. Daarbij wordt uitgegaan van operationele-leasecontracten, waarbij de kosten van financiering, onderhoud, verzekering, wegenbelasting, en – bij onderhoud of reparatie – een vervangend voertuig bij de

prijs zijn inbegrepen. Het gaat dus om zogenaamde gesloten contracten waarvan de leaseprijs van tevoren vaststaat.

Van bestelauto's worden alleen contractprijzen voor dieselauto's verzameld. Van personenauto's worden prijzen geënkquêteerd uit vier RDC-segmenten (zie tabel 1). Dit betreft zowel diesel-, benzine- als LPG-modellen.

Tabel 1
Typering van de personenautosegmenten

Naam	Omschrijving	Lengte (m.)	Motor (l.)
Segment B	kleine auto's	3,4–3,7	1,0–1,4
Segment C	klein/midden	3,7–4,2	1,2–1,8
Segment D	midden/groot	4,4–4,6	1,6–2,2
Segment E	hogere middenklasse	4,4–4,8	2,0–2,8

Bron: RDC Datacentrum B.V., juli 2000.

Bij personenauto's op diesel en bij bestelauto's zijn de contracten gebaseerd op een jaarkilometrage en een contractduur van respectievelijk 40 000 kilometer en 48 maanden; bij benzine- en LPG-auto's betreft dit respectievelijk 35 000 kilometer en 42 maanden. Er wordt uitgegaan van een klant die 50 auto's of meer leest. Voor enkele contracten wordt ook een prijs inclusief brandstofvoorschot gevraagd. In totaal worden van 64 verschillende contracten prijzen verzameld. Dit 'mandje', dat voor alle berichtgevers gelijk is, wordt actueel gehouden door in overleg met de branche tijdig oude automodellen te vervangen door nieuwe. Voor prijsveranderingen als gevolg van kwaliteitsveranderingen tussen oude en nieuwe modellen wordt gecorrigeerd zodat alleen zuivere prijsveranderingen in de indexcijfers worden weergegeven.

2.2 Vrachtautolease

Voor vrachtauto's wordt gebruik gemaakt van een overeenkomstige methode, maar er zijn wel verschillen te onderkennen. Allereerst kiezen bij vrachtautolease de maatschappijen zelf drie representatieve voertuigen waarvan de prijs in de tijd gevolgd wordt. Bij vrachtautolease komen geen contractprijzen inclusief brandstofvoorschot voor.

2.3 Informatie voor het wegingschema

Voor wegingsfactoren wordt geput uit de volgende bronnen: de CBS-productiestatistieken (1999) Verhuur van personenauto's, Verhuur van transportmiddelen (exclusief personenauto's) en Handel in en reparatie van bedrijfsauto's, aanhangwagens, opleggers e.d. De informatie uit de productiestatistieken wordt gebruikt voor de weging van de gegevens van de maatschappijen ten opzichte van elkaar. De registraties van RDC vormen een andere bron. Deze cijfers worden gebruikt voor de weging van de prijsontwikkeling van:

1. auto's binnen de segmenten;
2. de segmenten ten opzichte van elkaar;
3. de bestelauto's ten opzichte van de personenauto's;
4. de auto's op verschillende brandstofsoorten;
5. de 'generaties' auto's in de berekening van de prijsindexcijfers van alle lopende contracten.

Informatie van de VNA wordt gebruikt bij het ramen van de fractie van de verschillende generaties auto's die geldt voor het kwartaal waarvoor de prijsindexcijfers berekend worden.

3. Berekeningsmethode

3.1 Berekening van de prijsindexcijfers van nieuwe leasecontracten

Achtereenvolgens worden de volgende stappen doorlopen om van het basismateriaal uit paragraaf 2 tot de prijsindexcijfers van nieuwe contracten te komen.

1. Per berichtgever worden uit de opgaven van twee achtereenvolgende kwartalen prijsindices berekend voor elke type auto en voor het netto brandstofvoorschot voor elk van de drie brandstofsoorten.
2. Uit de prijsindices per autotype wordt een gewogen gemiddeld prijsindexcijfer per combinatie van segment en brandstofsoort berekend. Er wordt gewogen met de cijfers van de totale verkoop per autotype aan leasemaatschappijen in het afgelopen jaar. (bij vrachtauto's wordt niet gewogen)
3. Uit prijsindexcijfers van elke berichtgever wordt per combinatie van segment en brandstofsoort een gewogen populatiegemiddelde berekend, zowel van de prijsindexcijfers voor de lease exclusief brandstofkosten als van de prijsindex van de brandstofvoorschotten. De weging is gebaseerd op omzetten van de berichtgevers uit operationele autolease.
4. Door gewogen te middelen tussen de indexcijfers behorende bij de drie brandstoftypen volgen de prijsindexcijfers van de nieuwe contracten exclusief brandstofkosten. De prijsindexcijfers van de nieuwe contracten inclusief brandstofkosten worden berekend door de prijsindexcijfers van de nieuwe contracten exclusief brandstofkosten en prijsontwikkeling van de brandstofkosten gewogen te middelen. Deze prijsindexcijfers (zowel in- als exclusief brandstofkosten) geven inzicht in de ontwikkeling van het prijsniveau waarop men nieuwe leasecontracten kan sluiten.

3.2 Berekening van de prijsindexcijfers van alle lopende leasecontracten

De prijsindexcijfers van de lopende contracten geven inzicht in de ontwikkeling van het gemiddelde prijsniveau van alle lopende contracten die gezamenlijk het gehele operationeel geleasde wagenpark vertegenwoordigen. Dit betreft dus met name contracten uit voorgaande kwartalen. De berekening van deze cijfers verloopt als volgt.

1. Het gehele operationeel geleasde wagenpark in het kwartaal waarvoor prijsindexcijfers worden berekend, wordt gemodelleerd door het wagenpark op te delen in generaties auto's. Een generatie betreft alle auto's waarvan het contract in het desbetreffende kwartaal is afgesloten. Van elke generatie wordt het aantal afgesloten contracten bepaald. Van elke generatie

contracten wordt vastgesteld welke fractie nog loopt in het kwartaal waarvoor prijsindexcijfers worden berekend.

2. Het vermenigvuldigen van de aantallen uit stap 1 met de fractie uit stap 2 resulteert in het aantal auto's van elke generatie in het totale wagenpark in het kwartaal waarvoor prijsindexcijfers worden berekend.
3. Deze aantallen vormen de wegingsfactoren waarmee de prijsniveaus van de verschillende generaties kunnen worden geaggregeerd tot een gemiddeld prijsniveau van een kwartaal.
4. Door de prijsniveaus van twee opeenvolgende kwartalen te berekenen en op elkaar te delen wordt de prijsindex van alle lopende contracten berekend.
5. Aan deze prijsindexcijfers van de lopende contracten wordt de prijsontwikkeling van de brandstofkosten gewogen toegevoegd. Dit resulteert in de prijsindexcijfers van alle lopende contracten inclusief brandstofkosten.

In de nieuwe opzet worden contractprijzen voor auto's op diesel, benzine en LPG verzameld. Er blijkt vooralsnog geen significant verschil tussen de prijsontwikkeling van lease-auto's op verschillende brandstofsoorten te zijn. Mocht dit in de toekomst wel het geval zijn, dan zal bezien worden of aparte cijfers voor de drie brandstoftypen kunnen worden gepubliceerd.

4. Uitkomsten

De prijsindexcijfers van operationele autolease worden gepubliceerd met ingang van het vierde kwartaal van 2001, waarbij het derde kwartaal van 2001 als basis fungeert. De nieuwe reeks zal op kwartaalbasis worden berekend. In de hieronder geplaatste tabel 2 zijn de eerste indexcijfers opgenomen. De publicatie van de indexcijfers zal elk kwartaal plaatsvinden in het Statistisch Bulletin, in de Maandstatistiek van de Prijzen en in Statline op het CBS-web (<http://www.cbs.nl>).

5. Koppeling met oude reeksen

De prijsindexcijfers van de nieuwe contracten zonder brandstofvoorschot sluiten vrij goed aan op de cijfers in de oude opzet. Om over een jaarcijfer van 2001 en cijfers voor alle kwartalen te beschikken, is uitgaande van de nieuwe opzet door koppeling een schatting gemaakt voor de cijfers van het vierde kwartaal 2001 volgens de oude opzet. Deze reeks is weergegeven in tabel 3. Ten opzichte van de oude categorieën kan men er globaal van uitgaan dat auto's uit prijscategorie A (oude opzet) in het RDC-segment B volgens de nieuwe opzet horen, auto's uit prijscategorie B in de segmenten C en D en auto's uit prijscategorie C in de segmenten D en E.

Tabel 2
Prijsindexcijfers autolease vierde kwartaal 2001, derde kwartaal 2001=100

	Wegingscoëfficiënt	Nieuwe contracten		Lopende contracten	
		excl. brandstof	incl. brandstof	excl. brandstof	incl. brandstof
Autolease, totaal	100	99,5		100,5	
Personenauto's	72	99,5	98,7	100,7	99,6
w.v.					
segment B	6	99,6	98,8	100,7	99,6
segment C	21	100,0	99,1	100,7	99,6
segment D	33	99,5	98,7	100,8	99,7
segment E	12	98,8	98,1	100,7	99,6
Bestelauto's	7	99,5	98,9	100,1	99,5
Vrachtauto's	21	99,4		100,1	

Tabel 3
Prijsindexcijfers autolease oude opzet tot en met het vierde kwartaal 2001, 1990=100

	Wegings- coëfficiënt	1999	2000	2001	2000		2001		
					4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.*
Autolease, totaal	100	115,8	124,6	125,3	126,3	125,9	125,6	125,1	124,5
Personenauto's	77	118,6	129,1	130,0	131,0	130,6	130,2	129,9	129,4
waarvan categorie									
< 15 655 euro	28	116,4	126,4	127,8	128,8	129,0	128,0	127,3	126,8
15 655 euro-23 505 euro	34	118,2	129,4	130,3	131,5	130,7	130,3	130,3	130,0
> 23 505 euro	15	123,7	133,2	133,7	134,1	133,6	134,3	134,0	132,7
Bestelauto's	10	101,5	106,0	106,8	106,2	107,3	107,5	106,4	105,9
Vrachtauto's	13	110,3	112,2	111,2	113,7	112,0	111,7	110,9	110,2